

DE VLAAMSE WOONRAAD

SPOEDADVIES INZAKE VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009

Voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010

4 november 2009

I INLEIDENDE SITUERING

De Vlaamse Regering heeft in haar zitting van 23 oktober 2009 onder meer volgende voorontwerpen van decreet principieel goedgekeurd:

1. het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009;
2. het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010.

Met betrekking tot de beide voorontwerpen van decreet heeft de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke ordening en Sport, op 26 oktober 2009 de Vlaamse Woonraad verzocht een spoedadvies te willen formuleren.

Gelet op het korte tijdsbestek is vanuit de Vlaamse Woonraad geopteerd om het spoedadvies via schriftelijke procedure te generen. Hiertoe werden op 28 oktober 2009 de leden verzocht hun bemerkings op beide voorontwerpen van decreet te formuleren. Onderhavig advies is aan de voltallige raad schriftelijk voorgelegd en goedgekeurd. Het advies is binnen de voorziene termijn van 10 werkdagen bezorgd aan de Vlaamse minister bevoegd voor Financiën en Begroting, en de Vlaamse minister bevoegd voor wonen.

II ADVIES VOORONTWERP DECREET HOUDENDE BEPALINGEN TOT BEGELEIDING VAN DE DERDE AANPASSING VAN DE BEGROTING 2009

In dit voorontwerp worden geen bepalingen opgenomen met directe beleidsimpact of – relevantie voor het bevoegdheidsdomein wonen. De adviesaanvraag is wat dit betreft dan ook zonder voorwerp.

III ADVIES VOORONTWERP DECREET HOUDENDE BEPALINGEN TOT BEGELEIDING VAN DE BEGROTING 2010

3.1. Fiscaliteit onroerende voorheffing

In artikel 83 van vernoemd voorontwerp worden een aantal wettelijke wijzigingen die werden aangebracht aan het wetboek van inkomstenbelasting van overeenkomstige toepassing verklaard op de Vlaamse onroerende voorheffing.

De gewesten zijn bevoegd voor de procedureregels voor wat betreft de belastingen die door de gewesten worden geïnd. Wanneer de federale overheid de procedureregels in het wetboek van inkomstenbelasting wijzigt, is dit niet van rechtswege van toepassing op de onroerende voorheffing in het Vlaamse Gewest.

Om redenen van transparantie en in functie van een optimale duidelijkheid voor de particulier worden vermelde aanpassingen aan het wetboek van inkomstenbelasting overgenomen voor

de Vlaamse onroerende voorheffing, in het bijzonder daar waar het Vlaamse gewest geen eigen regeling heeft uitgewerkt. Het gaat vooral over de administratieve procedures betreffende onderzoek en controle, het bepalen van de aanslag, de belastingsschulden, uitstel van invordering en de strafrechtelijke sancties. Inhoudelijk kan dit artikel worden onderschreven.

3.2. Beroepsprocedure heffing leegstand en verwaarlozing

De wijziging die wordt voorgesteld in artikel 86 vereenvoudigt de beroepsprocedure betreffende de Vlaamse heffing en strekt ertoe een hedendaags fiscaal beleid te kunnen voeren.

Daar waar vroeger de belastingplichtige het verzoekschrift tegen de heffing aangetekend moest indienen, laat deze wijziging toe een bezwaarschrift schriftelijk in te dienen. Hierdoor kan de belastingplichtige voortaan via de portaal-site van de Vlaamse belastingdienst het bezwaar tegen de heffing schriftelijk kenbaar maken en een beroep indienen. Ook de ontvangstmelding door de Vlaamse belastingdienst hoeft voortaan niet meer via een aangetekend schrijven te verlopen.

Ondanks het feit dat de impact van deze wijziging beperkt wordt door de overheveling van de leegstandsheffing naar het gemeentelijke niveau, resulteert deze wijziging in een vereenvoudiging, een snellere en elektronische afhandeling van de verzoekschriften met betrekking tot de gewestelijke heffing op verwaarlozing en verkrotting (en in een latere fase de uitzonderlijke gewestelijke leegstandsheffing), en kan om die redenen worden ondersteund.

3.3. Leegstandsregister

Het decreet grond- en pandenbeleid van 27 maart 2009 bepaalt in artikel 2.2.6 dat de gemeente een register voor de leegstaande gebouwen en woningen bijhoudt. De opmaak en de opbouw van het leegstandsregister kan worden toevertrouwd aan een intergemeentelijk samenwerkingsverband. In de daaropvolgende artikelen wordt de mogelijkheid op intergemeentelijke samenwerking niet aangehouden, en dient de gemeente zelf in te staan voor de opsporing, de opname, de beroepsbehandeling edm.

De voorgestelde wijziging beoogt de facultatieve intergemeentelijke samenwerking door te trekken naar alle verrichtingen betreffende de leegstand. Om de werking op het terrein in geval van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden niet te hypothekeren, is een wijziging dan ook inhoudelijk aangewezen. De Vlaamse Woonraad onderschrijft het voorstel, maar wenst echter volgende punten aan te stippen.

Met het oog op een intergemeentelijke opsporing is het niet duidelijk of het voorgestelde artikel 97 2°, waarbij artikel 2.2.6 § 7 van het grond- en pandendecreet wordt gewijzigd, en het woord 'ambtenaar' vervangen wordt door het woord 'personeelsleden', wel voldoende nuttig is, dan wel of het voldoende kritisch is om een intergemeentelijke opsporing te organiseren. In betrokken artikel 2.2.6 § 7 is immers geen sprake van gemeente of gemeentelijke administratie (en het vernoemde artikel wordt bijgevolg niet gevat door de bepaling van artikel 97 1°).

In artikel 2.2.7 §§ 2 en 3 van het grond- en pandendecreet wordt de beroepsprocedure tegen de opname in het leegstandsregister voorzien bij het college van burgemeester en schepenen. In geval van intergemeentelijke samenwerking wordt via het voorgestelde artikel 97 1° 'het beslissingsorgaan' van de intergemeentelijke administratieve eenheid gelijkgesteld met het college van burgemeester en schepenen. Dit betekent dat in geval van intergemeentelijke samenwerking de beroepsprocedure behandeld wordt door 'het beslissingsorgaan' van de intergemeentelijke administratieve eenheid, waarvan het statuut en de hoedanigheid niet nader gespecificeerd worden. In dit verband acht de Vlaamse Woonraad een gelijke beroepsprocedure en gelijke waarborgen voor de rechtsonderhorige van cruciaal belang. Het is niet duidelijk of deze formulering dit voldoende kan verzekeren.

In artikel 100 wordt artikel 7.3.2. van het grond- en pandendecreet gewijzigd. Artikel 7.3.2. betreft een overgangsbepaling om de gegevensoverdracht van het oude naar het nieuwe leegstandsregister te regelen. Hierbij werd initieel bepaald dat de procedure van 2.2.7 niet van toepassing is. De gemeente moet voor de overdracht van de gegevens de zakelijk gerechtigde niet in kennis stellen van de opname (artikel 2.2.7 § 1), en de beroepsmogelijkheden (artikel 2.2.7 §§ 2 en 3) zijn evenmin op de overdracht van toepassing. Door artikel 100 wordt de niet-toepassing van artikel 2.2.7 beperkt tot de beroepsprocedure. Dit brengt met zich mee dat bij de overdracht van gegevens de gemeente voor elk geregistreerd onroerend goed de zakelijk gerechtigde per beveiligde zending opnieuw in kennis moet stellen van de opname, zonder beroepsmogelijkheid.

Deze regeling roept een aantal vragen op. Het is niet duidelijk wat de beweegredenen zijn om artikel 2.2.7. toch gedeeltelijk van toepassing te verklaren, en te voorzien in een kennisgeving van de opname. Bij overdracht betreft het eerder een administratieve herbevestiging van een vroegere opname, en kan in die zin niet volledig worden gelijk gesteld aan de kennisgeving van de opname bedoeld in artikel 2.2.7 § 1. Is het van toepassing verklaren van bepaalde paragrafen van artikel 2.2.7, maar andere paragrafen dan weer niet (beroepsmogelijkheid), wel noodzakelijk en wenselijk, gezien het eerder een technische overdracht van gegevens betreft? Het formeel opnieuw in kennis stellen van de opname zonder beroepsmogelijkheid kan voor betrokken particulier bovendien verwarrend overkomen, en verloopt vanaf 2010 parallel met de nieuwe registraties waarvoor artikel 2.2.7 wel integraal van toepassing is.

De Vlaamse Woonraad vraagt om een heldere motivatie waarom voor deze werkwijze wordt gekozen, en dringt aan op een optimale regeling die eveneens kan resulteren in een minimale werklast voor de gemeenten. In dit verband wijst de Vlaamse Woonraad erop dat overeenkomstig artikel 7.3.2 laatste lid de overdracht eveneens geldt voor de gemeenten die reeds beschikken over een gemeentelijke leegstandsregister. Daar waar een regeling voor de overdracht van panden op het gewestelijke leegstandsregister naar het gemeentelijke register gerechtvaardigd kan zijn, moet volgens de Vlaamse Woonraad worden nagegaan of het juridisch noodzakelijk is elke zakelijk gerechtigde in kennis te stellen van de overdracht van het pand van het 'oude' gemeentelijke register naar het 'nieuwe' gemeentelijke register (voor zover uiteraard aan de nieuwe leegstandscriteria wordt voldaan). Ook al stoelt het 'nieuwe' gemeentelijke leegstandsregister op andere rechtsgronden, in de feiten komt een dergelijke werkwijze zowel voor de gemeente als voor de zakelijk gerechtigde vreemd over. Bijgevolg wordt erop aangedrongen te onderzoeken of deze verrichting juridisch noodzakelijk is, en of een eenvoudiger werkwijze kan worden gehanteerd zonder aan de rechtszekerheid van de zakelijk gerechtigden te raken.